

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**D. Burchardi VVormaciensis Ecclesiae Episcopi,
Decretorum Libri XX. ex Consiliis, & orthodoxoru[m]
patru[m] Decretis, tum etiam diuersaru[m] nationum
Synodis, ceu loci communes congesti, in quibus ...**

Burchardus <Wormaciensis>

Parisiis, 1549

Liber XIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10722

D. Burchardi
 ECCLESIAE VVORMACIEN
 sis Episcopi, de Crapula & Ebrietate,
 Decretorum Liber XIII.

ARGVMENTVM LIBRI.

Libro hoc de detestandis vitiis, Crapula, & Ebrietate tra-
 ctatio instituitur, quæque iis qui hisce vitiis implicantur
 poena iniungenda sit, docetur.

Quod crapula multum sit Christianis contraria. Cap. I.

Nihil sic contrarium est homini Christiano *Ex dictis*
 quomodo crapula & ebrietas, sicut ait domi- *Benedicti*
 nus in Euanglio: Videte ne grauentur corda
 vestra in crapula & ebrietate.

Vt malum ebrietatis omnino vitetur. Cap. II.

MAGNUM malum ebrietatis, vnde omnia vitia pullu- *Ex decr.*
 lant, Christianis modis omnibus cauere præcipimus. *Eutychia*
 Qui autem hoc vitare noluerit, excommunicandū esse de- *pa. ca. 9.*
 creuimus, vsque ad congruam emendationem.

*Quod episcopi & eorum ministri, crapula & ebrietate
 non debeant grauari. Cap. III.*

EPISCOPI & Dei ministri nõ debent comessationibus, & *Ex decr.*
 vinolentiis nimis incombere, sed considerent senten- *eiusdem.*
 tiam domini dicentis: Attendite ne grauetur corda vestra *cap. 9.*
 in crapula, & ebrietate. Moderatè enim cibū & necessarium
 sumptum, sumant, vt iuxta Apostolum sobrij sint, & parati
 ad seruitium domini.

De eadem re. Cap. IIII.

VT sobrietatem sacerdotes teneant, & hanc habendam *Ex cõcil.*
 fidelibus prædicent: quia non potest liberè sobrietatè *Cabillon,*
 prædicare, qui se mero vsque ad alienationem mentis in- *cap. 10.*
 gurgitat. Hoc & de comessationibus, & cæteris pestibus
 ad gastrum pertinentibus, obseruandum est.

Ex cano. apostolorum titu. 42. **E** piscopus, presbyter, aut diaconus alicui atque ebrietas deseruiens, aut desinat, aut certe damnetur. Subdiaconus, aut lector, aut cantor familia faciens, aut desinat, aut communionem priuetur, Similiter etiam laicus.

Ex eodē. cap. 43. **S** i quis episcopus, aut aliquis ordinatus in consuetudine ebriosus fuerit, aut desinat, aut deponatur.

Quales conuiuia sacerdotum epulis interesse debeant.

Ex decr. Euseby p. 4. ca. 10. **O** portet episcopum moderatis epulis contentum esse suosque conuiuias ad comedendum, & potandum moderatè vrgere, qui potius semper sobrietatis praebeat exemplum. Remoueantur ab eius conuiuio cuncta turpitudinis argumta, non ludicra spectacula, non acromatum vaniloquia, non fatuorum stultiloquia, non scurrilium admittatur praesumptio. Adfint peregrini, & pauperes, & debiles, qui de sacerdotum mensa Christum benedicentes benedictionem percipiunt. Recitetur sacra lectio, subsequatur viae vocis exhortatio, ut non tantum corporali cibo, imò verbis spiritualis alimento conuiuantes se refectos gratulentur, ut in omnibus honorificetur Deus, per iesum Christum dominum nostrum.

Ex pœnitentiāli Theodo. **S** acerdos quilibet si inebrietur per ignorantiam, septem dies pœniteat, in pane & aqua: si per negligentiam, XL. dies: si per contemptum XL. dies. Diaconus vel monachus secundum ordinem, ut scriptum est, seu & reliqui clericorum ministri iuxta ordinem, iudicio sacerdotis pœniteant. Laici vel vota non habentes si inebriantur, arguantur a sacerdote, quod ebriosi regnum Dei non possidebunt, & si teritus sit ebrietas, & compellat eos pœnitere. Qui contempserit ut inebrietur humanitatis gratia, accerrime corripatur, & VII. dies pœniteat: si per contemptum, XL. dies. Nullus Christianus alium Christianum plus bibet, quam naturae sufficiat. Quod si fecerit, iuxta id quod in pœnitentiāli habetur, pœniteat.

Ex dictis Fructuosi episcopi. **S** i quis Ecclesiastica praeditus ordinatione, aut monachus repertus fuerit ebriosus, in pane & aqua tribus pœnitentiā mensibus.

De eadem re.

Cap. X.

Observandum est vobis, vt & vos ab ebrietate abstineatis, & vt plebes subditæ abstineant, prædicetis. Et neque per tabernas eatis bibendo, aut comedendo, neque domos, aut vicos curiositate qualibet peragretis, neq; cū feminis, aut cum quibuslibet personis impuris conuiuia exerceatis, nisi fortè paterfamilias quilibet vos ad domū suam inuitauerit, & cum cōiuge sua, & prole velit vobiscum spiritali gaudio lætari, & verborum vestrorum refectionem accipere, & vobis refectionem carnalem charitatis officio exhibere. Oportet enim, vt si quādo quilibet fidelīū, carnalibus vos reficit epulis, a vobis reficiatur epulis spiritalibus.

Qui ebrius fuerit, vt ordo patitur, pœniteat.

Caput

X I.

Itaque eum quem ebrium fuisse constiterit, vt ordo patitur, aut triginta dierum spacio à cōmunionē statui-
mus submouendum, aut corporali dandum supplicio.

Quòd vino inebriari non liceat, sed fugiendum sit.

Caput

X I I.

Fuge vinum velut venenum, ne ebrietas superet te, ex-
poliatumque virtutibus te nudū efficiat. Vinum enim, vt sancta scriptura dicit, apostare facit etiam sapientes. Attende Noe virum sapientem, & sanctum, quomodo per ebrietatem nudatus est, dormiens. Attende, & Loth patriarcham, qui per ebrietatem impudenter se commiscuit filiabus. Hinc beatus Basilius dicit: Multi per vinum à dæmonibus capti sunt: necesse aliud ebrietas, quàm manifestissimus dæmon. Hinc propheta ait: Fornicatio & ebrietas auferit cor. Ebrietas enim perrurbationē parit, gignit mentis furorem, & flammam suscitatur libidinis. Apostolo teste, Nolite inebriari vino, in quo est luxuria. Si quis autē contra hæc fecerit sanctorum statuta, dignam ac longam agat pœnitentiā: quia vnū est ex his peccatis quæ hominem à regno Dei separāt, dicente apostolo Paulo: Neque ebriosis regnum Dei possidebunt.

De illis qui per ebrietatem vomitum faciunt.

Caput

X I I I.

FF

Ex pœni-
tentiali
Romano.

QVI per ebrietatem vomitum facit, si presbyter aut diaconus est, XL. dies pœniteat. Si monachus XXX. dies pœniteat, si clericus, XX. dies, si laicus, XV. dies.

Ex pœni-
tentiali Be-
da pres-
byteri.

De eadem re. Cap. XIII.

LAicus, si per ebrietatem vomitum facit, tres dies à carne, & vino, & ceruisia abstineat.

De illis qui per superbiam alios inebriat. Cap. XV.

Ex eodē.

SI quis per nequitiam alium inebriat, quadraginta dies pœniteat. Quod si in consuetudine habuerit, commone priuetur, donec dignè pœniteat, & emendationem promittat.

Quod fugienda sit ebrietas. Cap. XVI.

Ex decr.
Clemētis
pap. cap.
35.

EBrietatem oppido prohibebat propheta, & ebrietas corpore, & animo mortuos esse predicabat. De quibus per exemplum aiebat: Vae qui consurgitis mane ad ebrietatem sectandam, & potandum vsque ad vesperam, ut non aestuetis. Cithara, & lyra, & tympanum, & tibia, & organum in conuiujs vestris, & opus domini non respicitis, opera manuum eius consideratis. Et iterum: Vae qui potestis estis ad bibendum vinum, & viri fortes ad miscendam ebrietatem, qui iustificatis impium pro muneribus, & iustitiam iusti aufertis ab eo. Propter hoc, sicut deuorat puluam lingua ignis, & calor flammæ exurit, sic radix eorum quasi fauilla erit, & germen eorum, ut puluis accendatur. Abiecerunt enim legem domini exercituum, & eloquia sancti Israël blasphemauerunt. Ideo iratus est furor domini in populo suo, & extendit manum suam super eum, percussit eum, conturbati sunt montes, & facta sunt monticina eorum, quasi sterminus in medio platearum. In omnibus his non est aduersus furor eius, sed adhuc manus eius extensa.

Item de ebrietate. Cap. XVII.

Sanctus
Isidorus
dicit.

ESca crapulam, potus ebrietatem, generant. Ebrietas autem perturbationem gignit mentis, furorem cordis, flammam libidinis. Ebrietas ita mentem alienat, ut nesciat. Vnde etiā malum non sentitur, quod per ebrietatem

tatem committitur. Verum est, quod iuxta prophetam dicitur: Fornicatio & ebrietas auferet cor. Fornicatio enim, sicut ait Salomō, infatu at sapientē. Ebrietas, sicut in Loth sensus rationem captiuat. Vnde & in Prouerbiis: Potentes, inquit, qui iracundi sunt, vinum non bibant, ne quum biberint, obliuiscantur sapientiam. Plerisque laus est multum bibere, & non inebriari. Audiant hi aduersum se dicentem prophetam: Væ qui potentes estis ad bibendū vinum, & viri fortes ad miscendam ebrietatem. Vino multo deditos, & luxuriosē viuentes, Esaias sic arguit, dicens: Væ qui consurgitis mane ad ebrietatem sectandam, & potandum vsq; ad vesperam, vt vino æstuetis. De talibus, & alio loco dicitur: Væ tibi ciuitas, cuius rex iuuenis est. & cuius principes mane comedent. Multi enim à mane vsque ad solis occubitum, ebrietati & gulæ voluptatibus seruiunt, nec intelligunt cur nati sunt: sed cōsuetudine beluina detenti, luxuriæ tantum, tota die, epulisque inseruiunt. Clamat Ioël propheta, his qui ebrietati deseruiunt, dicens: Expergiscimini ebrii, & flete, & vlulate, omnes qui bibitis vinum in dulcedinem. Quo testimonio, non ait tantum, flete omnes qui bibitis vinum, vt bibere omnino non liceat, sed adiecit in dulcedinem, quod ad voluptuosam pertinet, & prodigam effusionem. Nam quantum satis est necessitati edocet Timotheum bibere Apostolus dicens: Vino modico vtere. Non solum ex vino inebriantur homines, sed etiā ex cæteris potandi generibus, quæ vario modo conficiuntur. Vnde & Nazaræis, qui se sanctificabant domino præceptum est vinum & siceram nō bibere? vtraque enim statum mentis euertunt, & ebriosos faciunt. Luxuriam quippe carnis vtraque equaliter gignunt. Quidam continentes, sicut panem cum pondere adunt, ita & aquā cum mensura sumūt, asserētes ad castimoniā carnis, etiam abstinentiam conuenire.

FINIS Libri decimi quarti.

FF in omnia...